

- Kedves testvérek!

A mostani szentírási szakaszok az éltető törvényre irányítják a figyelmünket. Azok a törvények, amelyeket az Istentől kapunk, azért vannak, hogy éljünk, az élet útját mutatják nekünk és az Istenhez vezetnek bennünket. Nagyböjt abban akar segíteni, hogy ezt az isteni törvényt, ezt fölismerjük, meglássuk, legyen bátorságunk követni és higgyük el, hogy ezen az úton jutunk Istenhez, és ezen az úton leszünk boldogok is.

Húsvétra készülünk, bűnbánatot tartunk, Isten gyermeki létünket akarja megerősíteni. Nem magunk, mert erre nem vagyunk képesek, hanem hisszük, hogy az Úristen folyamatosan támogat bennünket ebben. Egyházunk ebben a nagyböjti időszakban a remény témáját adja elénk. Elmélkedjünk, ismerjük fel az életünkben, mint a remény zarándokai ebben a szent évben. A mostani elmélkedésben a reményről, mint megküzdött reményről szeretnék beszélni. A római levélben ezt olvassuk 12. fejezet 12. versében A reményben legyetek derűsek, a nyomorúságban béketűrők, az imádságban állhatatosak.

Csak emlékeztetőül föl idézem a többi témát, amiről volt szó, illetve ami előtt állunk még. Reményre vagyunk megváltva. A reményben nem csalatkozunk, mert Krisztus a mi reményünk és arról is beszéltünk, ha csak ebben az életben reménykedünk, akkor bizony szánalomra méltóbbak vagyunk minden másnál. Tehát a mai alkalommal a reményről, a megküzdött reményről szeretnék néhány gondolatot megosztani a testvérekkel.

Nagyon sok hiedelem él bennünk a reménnyel kapcsolatban. A legegyszerűbb és talán legáltalánosabb az, amikor azt gondoljuk, azt mondjuk, hogy vagy van reményem, vagy nincs. És ráadásul ezt az igent vagy nemet úgy fogalmazom meg, mintha nekem ehhez semmi közöm sem lenne, semmi teendőm nem lenne, mert kapom, mert tőlem független, nincs vele semmi tennivalóm, vagy éppen nem kapom, de hát akkor meg végképp nincs semmi tennivalóm a reménnyel, pontosabban a reménnytelenséggel. Másrészt pedig ugyancsak tapasztalatunk, és ez is ilyen beszélgetések során elfogadott szófordulat, hogy a remény az megszületik, a remény az erősödik, az stabil, rendíthetetlen, vagy gyengül, elvész, meghal, újraéled, ezeket pedig elfogadjuk. Minthogyha a remény egy ilyen élő, eleven valóság lenne mindannyiunk életében. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy van-e reményem, erős-e a reményem, ezt sokszor annak függvényében fogalmazom meg, hogy a körülmények számomra

mit biztosítanak, mit tesznek lehetővé, milyen események voltak azok, amelyeket átéltem, és ezek az események, ezek lehetővé teszik-e azt, hogy reménykedjek, vagy éppen ellehetetlenítik még a reménynek a magját is.

Erősítik, gyengítik, vagy éppen visszaadják reménységemet azok az élmények, amelyeket átéltem.

S még van egy nagyon érdekes hiedelem a reménnyel kapcsolatban. Úgy gondoljuk, hogy a reményre nincs mindig szükség. A reményre akkor van szükség, amikor baj van. Tehát majd, ha baj lesz, akkor keresem, hogyan tudok reménykedni. Egyébként pedig okosan megtervezem a magam életét, és mivel okosan, fegyelmezetten élek, tehát a reményre nincs is igazán szükségem. Nyilvánvalóan ez nem helytálló.

Sokkal inkább azt szeretném kiemelni, hogy a reményért meg kell küzdeni. Sőt, a reménnyel is meg kell küzdeni és azzal is meg kell küzdeni, hogyan tudok reményben élni. Erről szeretnék néhány gondolatot kiemelni. Először is, ha azt elfogadjuk, hogy a reményért meg kell küzdeni, a remény az ajándék, amit meg kell tudni fogadni, a remény, amivel élni szeretnék, akkor nézzük meg, hogy melyek azok a területek, ahol igenis meg kell küzdeni a reményért.

A legegyszerűbb talán, amikor azt mondom, az életem mindennapjai, mindennapi elemei. Például, amikor az időre gondolok. Az idő, ami leszűkül. Meg kell küzdenem a reményért akkor, amikor nem hosszú távon gondolkodom, amikor csak feladatokat látok, amikor csak rövid távú időpontokat látok magam előtt, és hogyha mindig ez emelkedik ki, akkor sajnos egy idő után az örök élet távlata is eltűnik előlem. Amikor a mindennapi élet problémái, nehézségei túlon túl kiemelkednek, vagy ezeknek túl nagy jelentőséget tulajdonítok, akkor mi válik fontossá. Ezeket a problémákat, nehézségeket hogyan oldjam meg? És mire fog irányulni a figyelmem? A megoldásra vagy a probléma háraitására?

Elvész a remény, gyengül. Amikor olyan vágyakat engedek megszületni a szívemben, amelyek a nehézségek, vagy a körülmények lehetetlensége miatt rövid távú vágyakat ébresztenek, mint az öröm forrását.

Bizony meg kell küzdenem a mindennapi életben, amikor fásulttá válik a

lelkem.

Sokszor mondjuk ezt, bele se merek gondolni, hogy mi lesz a jövő héten, hogy mi lesz a következő pillanatban. Pontosan ezt fejezi ki, hogy a reményemet elengedtem. Már nem a remény alapján gondolkodom, hanem a nehézség, a baj, a probléma alapján.

Meg kell küzdeni a mindennapi életünkben a remény megerősödéséért, akkor, amikor a hírnévért küzdök, mások megbecsüléséért küzdök, amikor a kapcsolataimnak a hatékonyságáért vagy számosságáért küzdök, vagy amikor az anyagi javakra úgy gondolok, hogy ezek biztosítják számomra mindenképp fölötte, vagy kizárólagosan a biztonságot. Egy másik nagy területe a reményért való küzdelmünknek maga a hitem.

Például mi alapján értékelem életemnek az eseményeit? Nehéz volt, elbuktam, sikeres voltam, ügyes voltam, segítséget kaptam? Mi alapján értékelem, hozom meg a döntéseimet? Átgondoltam, lehetőségeimet fölmértem, s ez alapján hozom meg, de a remény ezen túlmutat. A remény az nem az emberi megfontolásnak a kereteit akarja adni csak. Ezen túl vezet bennünket.

A hitem abból a szempontból is a reményért való küzdelem helye, hogy a hitemért, a vallási életem gyakorlásáért hozott erőfeszítésekért meg kell küzdeni.

Hányszor és hányszor hallok olyan programról, katekézisiről, imaalkalomról, amiről azt gondolom, hogy ez jó. El is fogok menni. S aztán nem, mert valami közbejött, mert sokszor megengedem, hogy közbejöjjön valami.

Hitem küzdelmének a területe az is, amikor a hitemet pozitív módon szeretném megvallani, demonstrálni.

Az elmúlt napok eseményeit mindenki láthatta. Olyan demonstrációkra kerül sor esténként Budapesten, amelyeken úgy gondolják, hogy az emberi jogok sérülnek, akár a szólásszabadság, vagy egyáltalán a nyilvánosságok kérdései, és nem történt olyan demonstrációra sor, ahol mondjuk a hitből fakadóan a köz és a gyermekek javáért demonstrálnának.

A hitemért, a hitemben küzdök, a remény területeiért, amikor nem vállalom a küzdelmet, kényelemért, biztonságért, gyengének érzem magam. És azt is látni kell, hogy a hitem a tekintetben is egy küzdőterület, hogy a gonosz küzd értem, pontosabban ellenem, de engem akar megszerezni. Tehát nem csak arról van szó a reménnyel kapcsolatban, hitemmel kapcsolatban, hogy jól felmértem-e a lehetőségeimet, hanem itt van egy nagyon gonosz ellenfél is, aki küzd.

És kétségtelen tény, hogy bűneim a reménytelenségnek a jelei. Tehát akkor, amikor fölfedezem bűneimet, és akkor, amikor elmegyek, hogy a bűneimtől az egyház szentségében meggyógyuljak, akkor a reménytelenségemet viszem a gyóntatószékbe, mert a bűn a reménytelenségnek a jele, megvalósulása. De ugyanígy a reményért való küzdelemnek a területe, amikor küzdök az örömemért, a bizonyosságért, a bátorságért, hogy az igen, az legyen igen, a nem pedig legyen nem.

Küzdeni akarok azért, hogy a jóért legyen bennem kezdeményezőképeség, akarjak szolgálni. És amikor meggyengülök a szolgálatban, akkor valójában a reményben is meg tudok gyengülni.

Nem csak nehézség van, nem csak küzdelem van, mert időnként jól küzdünk, még ha máskor talán gyengének is bizonyulunk, hanem hála Istennek az egyházunk segít abban is, hogy a reményt hogyan tudjuk elsajátítani. Melyek a remény elsajátításának az iskolái? Hármát szeretnék kiemelni ebből. Az imádság, a cselekvés és a szenvedés, illetve az ítélet gondolata és ténye.

Igenis a reményt el tudjuk elsajátítani, reményben tudunk erősödni akkor, amikor hiszem, hogyha már senki nem hallgat is meg, az Isten meghallgat. Hiszem, hogy az Isten, bárhol vagyok, figyel rám, tudja, mire van szükségem, micsoda erő ez a reménységem számára. Nem vagyok sosem egyedül, s ennek egy egészen kiemelkedő megnyilvánulási formája az imádság, amikor imádkozom.

Ő tud segíteni. Az imádkozó ember sosem reménytelen ember, még akkor sem, ha fájdalmából, küzdelméből imádkozik. Sosem reménytelen. Miért? Mert a legnagyobb reményforráshoz kapcsolódik, az Istenhez.

Az imádság valójában a vágyakozás gyakorlását is adja számunkra. Vágyakozunk

a jó után, az Isten után, életünk jobbítása után.

Gyakoroljuk ezt. Az imádság megtisztítja vágyainkat, hiszen - és ez is sokszor oka a reménytelenségnek, hogy sokszor azt kérjük az imában, ami éppen elszakít bennünket az Istentől. És hogyha rájövök, hogyan kapcsolódom az Istenhez, akkor az felszabadító. Akkor el tudok engedni nagyon sok olyan kérést, ami nem is tudna vezetni engem. Nem nagyon szoktunk a szenvedésre úgy gondolni, mint a remény iskolájára, pedig egyházunk tanításában ez egyértelműen kiemelkedik. Először is a cselekvés, minden emberi jó cselekedet az valójában egy megvalósuló remény. Tehát ha valakivel jót teszek, az a remény jele. Valaki velem jót tesz, az a remény hitvallása. Megvallja, bíz a reményben.

Többet remélünk mindig, mint amit éppen el tudunk érni, amit meg tudunk valósítani. Hihetjük, hogy cselekedeteink sosem közömbösek az Isten előtt. És éppen ezért azt is el tudjuk fogadni, hogy a szenvedés éppen úgy életünkhöz tartozik, mint a cselekvés. Gondoljunk imádságunkban Ferenc pápára. Az elmúlt hetek, hónapok küzdelmeire.

És sosem a szenvedés kiiktatása a cél, hanem az általa való növekedés, a tisztulás. Ilyen értelemben a szenvedés az igenis a reménység iskolája, mert Istenhez fordulok, mert őbenne bízom, gyengeségemben, betegségemben is. Nagyon szépen mondja ezt XVI. Benedek pápa, amikor úgy fogalmaz a reménnyel kapcsolatban, hogy a remény az nem más, mint a szív horgonya, ami egészen az Isten trónusáig vezet. Odakapaszkodik az Isten trónusába. Ezért a szenvedés az sosem Istentől elszakított szenvedés.

És egészen a reményben való erősödésünknek a lehetőségét adja elénk, amikor a mindennapi nehézségeinket, küzdelmeinket fölajánljuk valamilyen jó célért, családtagomért, közösségemért, egyházaért, valakinek a javára. Az Isten ezeket a felajánlott szenvedéseket elfogadja és növekedünk a remény megvallásában.

A harmadik gondolat, amire azt gondolom, nem szoktunk úgy gondolni, mint ami a reménykedésünket és a reményünket erősíti, ez pedig nem más, mint az ítéletnek a tudata. Amit a hitvallásban megvallunk: a végső ítélet újra eljön ítélni élőket és holtakat. Hogyan erősíti ez a tény a reménységünket? Mert az ítélet az Isten igazságosságának, irgalmának a kinyilvánulása. Ez nem azt jelenti,

hogy az isteni ítéletben nekem az Isten igazat ad, hanem azt jelenti, hogy szembesülök az igazsággal, de szembesülök az Isten irgalmával is. Csak az Isten tud igazságot tenni az isteni ítélettel, és az Istennel való szembesülésem az fölszabadító. Úgy látom önmagammat, cselekedeteimet, ahogyan vagyok. És milyen jó tudni, hogy az Isten jön és ítéletet mond. Nem emberi értelemben, nem igazságosztóként, hanem úgy, ahogyan a szív törvénye megcselekszi a jót, vagy éppen nem.

Nagyon fontos gondolni arra is, hogy a reményért való küzdelmünkben nem vagyunk egyedül, hiszen akik helyesen tudnak élni és előttünk példaként állnak, ők az életünknek a csillagai, akikre rá tudunk tekinteni. Nehéz volt az életük, megküzdötték az életüket, de példaként állnak előttünk. A megküzdött remény példái erősítenek bennünket és nyugodtan lehet mondani, a reménység iskolái ők. Szükségünk van ilyen tanúkra és ugyancsak XVI. Benedek pápa mondja a reményről szóló enciklikájában: szükségünk van tanúkra ahhoz, hogy jól tudjunk remélni. Sőt, tovább megy, szükségünk van vértanúkra, akik feltétel nélkül, méricskélés nélkül följárnak, odaadják az életüket, miért? A hitükért, az Isten országáért, az örök élet reményében. Szükségünk van a vértanúkra, mert a vértanúk leginkább a remény tanúi. S így tekintünk Bódi Mária Magdolnára is, akinek a boldoggá avatására készülünk most. De ugyanígy tekintünk Boldogságos Szűz Máriára is, mint a remény asszonyára, a remény csillagára. Tegnap ünnepeltünk egy nagyon szép ünnepet, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepét, s Mária bizony úgy áll előttünk, mint a remény csillaga. A tenger csillaga, világítótorony, aki felé tudunk haladni. Sokszor föltesszük azt a kérdést is, mikor vagyunk biztosak abban, hogy jó úton járunk. Amikor világosság, fényesség vesz körül bennünket, és tulajdonképpen nem is kell figyelni arra, merre megyünk, hová lépünk, mert látjuk jól az utat, vagy akkor, amikor teljes sötétség vesz körül bennünket, de valahol távolból egy fénysugár, egy fénypont hív bennünket. Afelé haladunk, életünknek biztos pontja felé. Mária ilyen, a remény asszonya, mert részese Jézus Krisztus szenvedésének, föltámadásának, várásának és megvallja, hogy az Isten igazmondó, hűségese. Micsoda példa a reménye mindannyiunk számára. Mária biztos remény és a vigasztalás jele, a remény asszonya.

Kedves testvérek! A megküzdött reményről osztottam meg néhány gondolatot. A küzdelem az nem rajtam kívül történik, hanem bennem. Én magam vagyok az, aki küzdeni akarok a reményért. A reményért való küzdelemnek és a remény megélésének evangelizáló jellege van. Egészen biztos, hogy akiben öröm van,

egészen biztos, hogy akinek reménye van, annak a személyét, életét nem lehet megkérdőjelezni. Amikor látjuk, bármi veszi körül, mindig öröme van, bármi veszi körül, mindig reménysége van, csak rá lehet kérdezni, hogy honnan van a te örömed, honnan van a te reménységed. Ezért van apostoli evangelizáló jellege a reménynek.

A Krisztus ismerők a remény emberei. Mi vagyunk ezek. Növekedni akarunk a reménységünkben, növekedni akarunk a reményben való erősödésben és bátran vállaljuk, hogy a remény iskolájába beiratkozunk, az imádságban, a cselekvésben, a szenvedés vállalásában, de abban is, hogy megvalljuk az ítélő Istennek az érkezését. Bátorítson bennünket a remény csillaga, aki mindig mellettünk van és a jó példájával segít. Ámen.